

Põlva Kooli arengukava 2026–2028

1. Sissejuhatus

Põlva Kooli (edaspidi: kool) arengukava eesmärk on toetada kooli järjepidevat ja teadlikku arengut, luues aluse kvaliteetsele õppe- ja kasvatustööle, õppijasõbralikule koolikeskkonnale ning koostöisele kogukonnale. Arengukava keskmes on õppija ja tema vajadused, mida arendatakse ja toetatakse arengukava tegevuskavas nimetatud üldiste strateegiate ja spetsiifiliste tegevustega.

Arengukava koostamisel on lähtutud arengukava töörühmadelt saadud teabest, mis põhineb nii õppijate, lapsevanemate kui ka kooli töötajate mõtetel ja ettepanekutel. Samuti on arvestatud haridusvaldkonna riiklike arengusuundi ning Põlva valla arengukava haridusvaldkonna eesmärke. Põlva Kooli arengukava kajastab põhihariduse omandamise arengusuundi aastatel 2026–2028 ning arengukava eesmärkide täitmist hinnatakse regulaarse seirena kogu arengukava kehtivusperioodil.

2. Kooli üldandmed

Põlva Kool on Põlva valla kool, mis pakub haridust 1.–9. klassi õpilastele. Kool asub Põlva maakonnas, annab üldharidust ja kooli pidaja Põlva vald. Põlva Koolis toimub õppetöö eesti keeles ning kool järgib põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses seatud ülesandeid.

Põlva kooli juhtimist korraldab direktor, kes vastutab kooli strateegilise arengu ja igapäevase toimimise eest. Õppe- ja kasvatustöö juhtimine toimub tegutsemiskohtades õppejuhtide ja juhtivõpetajate kaudu. Tugiteenused, majandus, toitlustus ja huvitegevus on korraldatud tsentraliseeritult, mis tagab ühtse juhtimise ja ressursikasutuse.

Põlva Kooli juhtimisstruktuur loob selge vastutuse ja rollijaotuse, toetab tõhusat infovahetust ning võimaldab paindlikku koostööd kooli erinevate tegutsemiskohtade ja tugiteenuste vahel, et saavutada kooli eesmärgid ja tagada kvaliteetne õppekeskkond.

Põlva Koolis on seitse tegutsemiskohta ehk maja:

- Kesk 25, Põlva linn, Põlva vald, Põlva maakond;
- Koolimaja tee 1, Mammaste küla, Põlva vald, Põlva maakond;
- Lina 21, Põlva linn, Põlva vald, Põlva maakond;
- Põhikooli, Tilsi küla, Põlva vald, Põlva maakond;
- Kesktänav 20, Vastse-Kuuste alevik, Põlva vald, Põlva maakond;
- Pargi tee 15, Mooste alevik, Põlva vald, Põlva maakond;
- Tartu mnt 23, Ahja alevik, Põlva vald, Põlva maakond.

2025/2026. õppeaastal õpib Põlva Koolis kokku **1066** õpilast, töötab **144** õpetajat, **40** tugimeeskonna liiget (sotsiaalpedagoogid, eripedagoogid, logopeedid, psühholoogid, õpetaja abid ja tugiisikud), **36** majandusvaldkonna töötajat (kokad, haldusspetsialistid, puhastus-teenindajad, administraatorid jne), **18** administratiivtöötajat (personalipartner, juhiabi, arendusjuht, kommunikatsioonispetsialist, karjäärikoordinaator, andmekaitse spetsialist, majandusjuht jne) ja **6** huvitegevusringide juhti. Põlva Kooli juhtkonda kuulub **5** liiget, laiendatud juhtkonna moodustab **13** liiget (sh juhtkonna liikmed), hoolekogusse kuulub **15** liiget.

Koolis tegutseb **8** aineühendust (klassiõpetajate, eesti keele, matemaatika, võõrkeelte, loodusainete, sotsiaalainete, liikumisõpetuse ja oskusainete aineühendus). Samuti on koolil nii õpilasesindus kui ka majadepõhised õpilasaktiivid.

3. Kooli missioon, visioon ja väärtused

Põlva Kooli tegevust suunavad põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses kirjeldatud ülesanded ja alusväärtused (§-d 3–4). Kooli missiooni, visiooni ja väärtusi peegeldavad nii arengukava arutelude tulemused, kooli olemus, eesmärgid kui ka põhimõtted. Missioon, visioon ja väärtused aitavad kujundada ühtset koolikultuuri, toetavad strateegiliste otsuste tegemist ja loovad aluse õppija terviklikuks arenguks Põlva Koolis. Põlva Kooli missioon hõlmab kooli igapäevast ülesannet, visioon annab suuna tulevikuks ja väärtused määratlevad, millest kool oma tegevuses lähtub.

- **Missioon** – Põlva Kooli lõpetav õpilane on õpihimuline, julge ja heade sotsiaalsete oskustega enesekindel elluastuja.
- **Visioon** – meie koolis on õppimist ja arengut toetav keskkond, kus väärtustatakse sallivust, toetatakse innovatsiooni ning julgustatakse õppijaid proovima, katsetama ja tegutsema.
- **Väärtused** – Põlva Kooli liikmed väärtustavad koostööd, vastutustundlikku käitumist ja empaatilist suhtumist.

4. Kooli tegevuskeskkonna analüüs (situatsioonianalüüs)

Põlva Kooli tegevuskeskkonna analüüsis kirjeldatakse lühidalt kooli sise- ja välistegureid, mis mõjutavad kooli toimimist ja arenguvõimalusi. Liitumisprotsessist tulenevalt on Põlva Koolil nii tugevusi, nõrkusi, võimalusi kui ka mitmesuguseid ohte (SWOT-analüüs), mida on arengukavas ka arvestatud.

1. juulil 2024 liideti Põlva Kooliga endised Friedebert Tuglase nimeline Ahja Kool, Mooste Mõisakool, Tilsa Põhikool ja Vastse-Kuuste Kool. Koolide ühendamine on hajaasustuspiirkonnas toonud kaasa nii arenguvõimalusi kui ka raskusi. Liitkooli tugevustena saab nimetada ressursside koondamise, õpikeskkonna ühtlasema kvaliteedi, parema õpetajate ja tugispetsialistide koostöövõrgustiku loomise võimalused. Nõrkustena ilmnevad suurenenud logistilised probleemid, vähenenud kogukondlik kuuluvustunne ning hirm, et senised piirkondlikud traditsioonid hääbuvad. Kõiki nimetatud aspekte on maininud arengukava koostamiseks loodud majadepõhised töörühmad.

Arengukava arutelude põhjal näevad koolipere liikmed Põlva Kooli arengusuundade ja võimalustena uute õppemeetodite rakendamise ja olemasolevate ühtlustamise, digivahendite kasutusvõimaluste laiendamise, spetsialiseerunud personali rotatsiooni tagamise, et suurendada õpilaste tugevusi, ning tugipersonali suurema kaasatuse, et riske vähendada. Arengukava perioodil ilmnevate ohtudena saab esile tuua õpilaste arvu vähenemist, töökohtade vähenemisest tingitud piirkondliku ebavõrdsuse süvenemist ja kohaliku identiteedi kahanemist, kuna elanikud suunduvad tiheasulatesse ja elanikkond väheneb. Samuti tuleb arengukava täitmise perioodil arvestada demograafilisi muutusi, kogukonna ootusi ja hariduspoliitilisi muutusi, mida arengukava koostamise ajal ei ole võimalik etteulatavalt analüüsida.

Arengukava eesmärgid on sihipärase arendustegevuse alus igas kooli tegevuskohas, võttes arvesse, et Põlva Kooli kui liitkooli arengukava on üleminekuperioodi arengukava.

5. Kooli põhitegevuse kirjeldus

Põlva Kooli põhitegevus on riiklikule õppekavale vastava põhihariduse pakkumine Põlva maakonnas elavatele 1.–9. klassi õpilastele. Õppetöö toimub eesti keeles ning on korraldatud viisil, mis toetab iga õpilase arengut ja õpivajadusi.

Koolis tegutseb **83** klassi, sealhulgas **15** eriklassi. Õpilaste edasijõudmist toetab peale õpetajate ka tugimeeskond (tugiisikud, õpetaja abid, logopeedid, eripedagoogid, sotsiaalpedagoogid, mänguterapeut ja psühholoogilised nõustajad). Õpetamisel lähtutakse kaasava hariduse põhimõtetest, õppeprotsessis peetakse oluliseks individuaalset lähenemist, hästi toimivat võrgustikutööd ja koostööd lapsevanematega. Koolis on võimalik pakkuda õpet eriklassides, tasemerühmades või individuaalõppes. Hariduslike erivajadustega ja andekate õpilaste toetamist koordineerib Põlva Koolis tugikeskus.

Peale õppetöö pakub kool mitmekesist huvitegevust, mille eesmärk on arendada õpilaste loovust, koostööoskust ja aktiivset ellusuhtumist. Kool teeb tihedat koostööd lapsevanemate ja kogukonnaga (raamatukogud, noortekeskused, kunstikoolid, muusikakoolid, spordikoolid jne), et luua turvaline, kaasav ja toetav õpikeskkond kõigile õppijatele. Põlva Koolil on alates 2025. aastast ka õpilaste karjäärikoordinaator, kes aitab õpilasi sobivate edasiõppimisvõimaluste leidmisel, koordineerib õpetajate koostööd karjääriõppe kavandamisel, abistab sobilike meetodite ja õppesisu valikul ning õpikeskkonna kujundamisel.

6. Kooli senine areng ja saavutused

Põlva Kooli kõikides tegutsemiskohtades on eelnevatel arengukava perioodidel teinud oma eelarvelistest võimalustest ja koolimajade vajadustest tulenevaid samme õpikäsituse arendamisel, õppekeskkonna ajakohastamisel ja õpilaste toetamissüsteemide täiustamises.

2016.–2025. aastal on kõik liidetud koolid eraldiseisvalt rakendanud digitehnoloogia kasutamist igapäevases õppetöös, pakkudes õpilastele võimalusi õppida nii traditsioonilistes kui ka e-õppe vormides. Samuti on koolimajad suurendanud koostööd kohaliku kogukonna, riigikaitseliste organisatsioonidega (Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeamet ning Kaitseliidu noorteorganisatsioonid) ja ettevõtetega. Nii on rikastatud õpilaste õppevõimalusi ja loodud alus sidusaks kogukonnaks. Kõik varem iseseisvad koolid on pööranud möödunud arengukavade täitmise perioodidel tähelepanu ka erivajadustega õpilaste toetamisele, luues mitmesuguseid tugimeetmeid, sealhulgas kasutades individuaalseid õppekavasid ja tugiisikud. Hoitud on nii kohalikke kui ka maakondlikke traditsioone ning tähtsustatud eesti keelt ja kirjandust (sh Friedebert Tuglase ajaloolist pärandit Ahja majas).

Järjepidevalt peetakse oluliseks ja tunnustatakse õpilaste akadeemilisi, sportlikke ja loovusel põhinevaid saavutusi. Kooli ühtseks saavutuseks on ka kohalikud ja piirkondlikud aineolümpiaadid, kus õpilased on silma paistnud teadusprojektidega. Samuti on saavutatud häid tulemusi kultuuri- ja spordivõistlustel. Toimunud on rahvusvahelisi õpirände- ja õpilasvahetusprogramme, koolides on kasutatud struktuurfondide toetuseid õppekäikudeks, rahvakultuuri arendamiseks, liikumis-harjumust ja õpikeskkondi arendavaks riigisiseseks ning rahvusvaheliseks tegevuseks.

7. Arenguvajadused ja prioriteetsed valdkonnad

Põlva Kooli kui hajaasustuspiirkonna liitkooli arenguvajaduste ja prioriteetsete valdkondade eesmärk on pakkuda kõigile õpilastele kvaliteetset haridust, tagada võrdsed võimalused ja toetada iga õppija arengut, olenemata tema asukohast või vajadustest. Võttes arvesse kooli arengukava aruteludest kogutud teavet ja tulevikuootusi, seostuvad nii arenguvajadused kui ka prioriteetsed valdkonnad kooli missiooni, visiooni ja väärtustega. Põlva Kooli arengukava keskmes on õppija – tema turvalisus, mitmekülgne areng ja iseseisvaks eluks vajalikud oskused.

7.1. Õpivõimaluste mitmekesistamine

Kool pakub õpilastele võimalust arendada loovust ja uuendusmeelsust. Selleks arendatakse projektipõhist õppetööd, ettevõtlus- ja teadusprojekte, samuti õpivõimalusi, mis soodustavad katsetamist ja uute ideede proovimist. Samuti luuakse koolist õpikeskkond, kus eksimused on osa õpiprotsessist ning õpilased tunnevad, et neid julgustatakse oma ideid arendama.

Kooli eesmärkide saavutamiseks toetatakse õpetajate ja kooli töötajate pidevat professionaalset arengut, et nad oleksid kursis uusimate õpikäsituste, digivahendite ja uuenduslike õpetamisstrateegiatega rakendamiseks. Õpetajad peavad olema valmis looma keskkonda, kus õpilased julgevad katsetada, riskida ja õppida tegevuse kaudu. Lisaks edendatakse tihedamat suhtlust ja teadmiste jagamist õpetajate vahel, mis tagab ühtse õpikogemuse ning suurepärase kvaliteediga tugiteenused kõikidele õpilastele.

Arvestades kooli missiooni, mis seab eesmärgiks õpilaste julge ja enesekindla elluastumise, arendatakse koolis tugevat karjäärinõustamissüsteemi. See aitab õpilastel juba kooli ajal avastada oma tugevusi, huve ja karjäärivõimalusi. Õppe- ja karjäärinõustaja ülesandeks on juhendada ja toetada õpilasi õpingute ajal ning aidata neil koostada plaane edasiseks haridusteeks või tööturule sisenemiseks.

7.2. Õpilaste sotsiaalsete oskuste arendamine ja individuaalsuse toetamine

Kuna kooli missioonis on rõhk õpilaste sotsiaalsete oskuste arendamisel, panustatakse ka emotsionaalse intelligentsuse, enesejuhtimise, konfliktide lahendamise ja meeskonnatöö oskuste õpetamisse. Koolitused ja programmid, mis keskenduvad empaatia arendamisele, suhtlusoskuste täiustamisele ja enesekehtestamisele, aitavad õpilastel igapäevaelu raskustega paremini toime tulla.

Iga õpilase julgustamine ja enesekindluse arendamine eeldab, et õpetamine on paindlik ja kohandatud õpilaste vajadustele. Tähelepanu pööratakse individuaalsetele õppimisstiilidele, huvid ja vajadustega arvestamisele. Ka eripedagoogiliste, sotsiaalpedagoogiliste ja psühholoogiliste teenuste ning teiste tugispetsialistide kaasamine toetab õpilaste arengut kõikides valdkondades.

Lisaks on kooli tegevuskohtades vajalik korrastada ja moderniseerida õppe- ja tugiruume, mis peavad vastama kõikide õpilaste vajadustele. Tähelepanu pööratakse mitte ainult füüsilisele kaasajastamisele, vaid ka õpikeskkonna paindlikkusele ja sobitumisele erinevate õppimisviisidega (rühmatööd, individuaalne õpe jne), mis toetab nii erivajadustega kui ka andekate õpilaste arengut.

7.3. Väärtuskasvatuse suurendamine õppe- ja huvitegevuses

Sallivuse, innovatsiooni ja julgustamise väärtused on lõimitud igapäevasesse koolieli – alates õpetamisest ning lõpetades kooli ürituste ja tegevustega. Õpilaste kaasamine koolielu puudutavate otsuste tegemisse, näiteks õpilasesinduse tegevustesse või projektidesse, aitab arendada juhtimisoskusi ja kasvatada vastutustunnet.

Sallivuse väärtustamine ja õpilaste julgustamine eeldab turvalist õpikeskkonda, kus kõik õpilased tunnevad end aktsepteerituna ja toetatuna. Sellest tulenevalt arendatakse programme ja tegevusi, mis edendavad koolis positiivset suhtumist, lahendavad võimalikke koolikiusamise juhtumeid (VEPA, KiVa programmid jne) ning edendavad sallivust eri kultuuride ja maailmavaadete suhtes (ERASMUS õpiränded jt).

Arvestades hajaasustuse eripära, on üks suurimaid arenguvajadusi ühtse koolikultuuri loomisel ning selle säilitamisel õpilaste ja töötajate transpordi korraldamine. Tõhustatakse õpilaste ja õpetajate liikumisvõimalusi koolimajade vahel ning tagatakse võimalus osaleda õppekäikudel, mis tagab ligipääsu kvaliteetsele ja mitmekülgsele haridusele olenemata koolimaja asukohast.